

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concinatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XX. Quibus anima bonis per peccatum spoliatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

Jacob. 2.
v. 19.

debitam exhibere ei reverentiam? *Dæmones credunt, & contremiscunt; Et tu credis, at rides? jocularis? nugaris? Ostende fidelibus templum, & confundantur, ut angelicâ, & Seraphicâ reverentiâ, humilitate, & silentio adorare discant, quem in Ecclesia Dei præsentem adesse credunt Jesum Christum Dominum nostrum, Amen.*

DISCURSUS XX.

Iod.

Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus. *Thren c. 1 v. 10.*

DE ANIMA.

Quibus Anima bonis per peccatum spoliatur?

1.

Civitate seu fortalitio per hostem armatâ manu, & per assultum capto, incolæ, qui primo gladij furori se subduxerunt, vinculis, aut saltem captivitati mancipantur, datâ in prædam hostibus omni eorum substantiâ; omnia scrinia & cistæ securibus, aut aliâ violentâ manu rumpuntur, mittitque hostis manum suam ad omnia desiderabilia ejus.

Infelicem etiam hanc sortem cecidisse super Jerusalem à Chaldeis captam deplorat Jeremias;

Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus: nec ipso parcens templo, ornatum, & vasa ejus aurea diripiendo. Sed non benigniori, imò crudeliori furore, & immanitate malignus hostis, animam peccatricem violentâ manu sibi subactam, & captam deprædatur, uti in morali glossa advertit Lyranus: Manum misit hostis diabolus; ad omnia desiderabilia ejus, id est, ad auferendum bona gratiæ, & virtutum, & quicquid desiderabile, ac pretiosum à Deo anima accepit.

Licet tota Jerosolymorum Civitas

Civitas cum omnibus suis inco-
lis funestum, & lamentabile to-
ti orbi spectaculum per Chalda-
os factum sit, maxima tamen
miseriarum amaritudo, & angu-
stiarum acerbitas in ipsum fu-
gitivum regem Sedeciam effusa
est, intempestâ nocte cum suis
ad vram deserti egressum, sed in
ipso campo solitudinis Jerichon-
tinæ è fugâ à Chaldæis retra-
ctum, atque ad regem Nabu-
chodonosor in Reblatha addu-
ctum. Et locus est ad eum judicium
rex Babylonis, irâ fremens in
perfidû Sedeciam, sed non con-
tentus acerbis minis & verbis,
occidit Rex Babylonis filios Sedecie in
Reblatha, in oculis eius. & omnes no-
biles Iuda occidit Rex Babylonis, ocu-
los quoque Sedecia eruit. & vinxit eum
compedibus, ut duceretur in Babylone-
nem. Addunt expositores, Se-
deciam quasi feram caveæ inclu-
sum in Babylonein deductum,
eum hostis jam milisset manum
ad omnia desiderabilia ejus.

Sedecias iustus Domini inter-
pretatur, quare magnus Gre-
gorius optimè monet, quòd Je-
remias, dum Sedecie captivitatem
narrat, ordinem captivitatis internæ
denuuntiat: Rex quippe Babylon est an-
tiquus hostis, possessor intimæ confusio-
nis; iste longa obsidione pressam
occupat Jerusalem, animam pec-
catricem, sibi que subijcit Se-
deciam, iustû Domini. Nam occu-
patis, per malignum hostem portis

sensuum externorum, fit miser
Sedecias fugitivus à facie Domi-
ni, ac per viam deserti (dereli-
cto Deo) incedens à Babyloni-
co tyranno comprehenditur in
campo solitudinis Jerichontinæ,
instabilis, & lunatici mundi, spo-
liandus omni dignitate, ac celsi-
tudine regiâ.

Est quippe Anima iusti excel-
sa, & super creaturas terrenas
omnes sublimata Regina, uti in
Canticis dicitur: Sexaginta sunt
Reginæ; In quæ verba sic com-
mentatur Cardinalis à S. Caro:
Reginæ sunt, quæ Regem Christum
casto amore diligunt, & filios gene-
rant. &c. Et inter has una est colum-
binea, ad unum solum creata. Vi-
derunt eam filie Sion, & beatissimam
predicaverunt, & Reginæ laudave-
runt eam. Reginæ sunt animæ (do-
cet S. Augustinus) regnantes in
intelligibilibus, & spiritualibus: vel
etiam, juxta mentem Cornelij, quæst. 9.
animæ, Reginæ vocantur, eò,
quòd regnent peccato, ac imperent
suis passionibus, cupiditatibus,
& inordinatis appetitibus, resi-
dentes in Jerusalem, quæ est vi-
sio pacis.

De ejusmodi quoque Regina psal. 44.
Propheta regius canit: Astitit
Regina à dextris tuis, in vestitu, scili-
cet virtutum, quæ sunt vestes animæ,
glossatur moralis, deaurato, sci-
licet charitate, quæ est forma virtu-
rum, circumdata varietate, scilicet bo-
norum operum.

X 2

Anima
Reginæ

Cant. c. 6.

v. 7.
Hugo
Card. hic

S. Aug. l.
883.

quæst. 9.
eò, 53.
Cornel.
hic

psal. 44.
v. 10.

Glossa
moral.
Amittis
ornatum
regium
Si

Si ergo contra fractis externo-
rum sensuum portis hæc Regina,
Justitia Domini, sive anima ju-
sti, fugitiva à Deo, & inter Je-
richontinæ solitudinis vanita-
tes, in Babylonicæ, infernalis
scilicet, tyranni potestatem de-
venit, sceptrum ipsi, & virgam
directionis & æquitatis è mani-
bus, coronam dignitatis à capi-
te rapit, ut facta vilis, inter tu-
multuosam passionum, & cu-
piditatum suarum plebem, amif-
sâ pacificâ residentiâ Jerusalem,
quasi in Babylonicæ confusionis
turbulentam captivitatem de-
trudatur, vestitu virtutum, auro
charitatis, & varietate bonorum
operum spoliata.

III. Sed his non contentus spoliis

Babylonicus tyrannus, animam,
regali jam dignitate, & potesta-
te exutam, innatâ, & naturali
spoliat libertate, è Regina famu-
lam, è famula vile faciens man-
cipium: A quo enim quis superatus
est, huius & servus est.

Quemadmodum igitur servus
omni suo labore & industriâ ni-
hil sibi acquirit proprium, sed
communi gentium, & civili ju-
re statutum est, quodcumque per ser-
vum acquiritur, Domino acquirit. Sic
etiam anima per peccati reatum
in servitutem diaboli delapsa,
nihil sibi de condigno (sequor
terminos & modum loquendi
Seraphici mei Doctoris) mereri
potest operibus quantumvis pæ-

nosus, & moraliter bonis, non
quòd desit ipsi libertas volunta-
tis, & liberi arbitrij, sed libertas
dignitatis, & status, gratiæ
scilicet sanctificantis, & gratum
facientis, qua homo in liberta-
tem, & ex servo filius & hæres
Dei constitutus, imediantebus
bonis operibus suis per gratiam
ad merendi dignitatem elevatis,
gloriam, ejusque augmentum
mereri potest.

Deploranda ergo spiritualis
servitutis miseria est, quòd ani-
ma diaboli facta mancipium, &
instar Sedeciæ compedibus vin-
cta, ac ferreæ quasi caveæ con-
clusa, in Babylonica sua vitio-
rum confusione in vanum labo-
rat, sine vero, & propriè dicto
merito condigni. Hanc status
sui vilitatem altis deplorat sin-
gultibus peccatrix anima, Vide Thren. 4.
Domine, & considera, quoniam facta
sum vilis. Vilis, & simul ad me-
rendum impotens, & infirma:
Infirmata est virtus mea, dedit me
Dominus in manum, de qua non po-
tero surgere.

Sedeciam Regem captivum,
Rex Babylon vinxit compedi-
bus, lamentabiliter conqueren-
tem; Circumædificavit adversum me,
ut non egrediar, aggravavit compe-
dem meum. Nec minus cum Se-
decia, captiva ingemiscit anima,
circumædificavit adversum me
tartareus hostis, in consuetudinem
peccatorum inducendo, quæ laqueus
est

Et quietè
regni.

2. Petr. c.
2. v. 19.

Fit man-
cipium.)

Instit. l. 1.
c. 8.

Nil sibi lu-
crari, &
mereri po-
test.

Thren. 4.
v. 11.

v. 14.

Ligatur
compedi-
bus.

Thren.
c. 3. v. 7.

est impediens egressum de peccato
 Gloffa (ait gloffa moralis) sicut filium,
 mor. quod tenet avicula per pedem ligata,
 impedit eam, ne simpliciter avolet;
 Mala con- ideo sequitur: Aggravavit compedem
 suetudini meum, per habitum vitiosum, ex
 consuetudine acquisitum. Conclu-
 sit vias meas procedendi in bonum,
 lapidibus quadris, id est, peccatis,
 quæ quatuor habent angulos, scilicet
 Peccatum Dei offensam, obligationem ad pœ-
 quas: uor nam, gratiarum spoliationem, &
 affert ma- naturalium vulnerationem. Sic
 la, amissa regio ornatu, dignitate
 & libertate, turpi, ac diræ man-
 cipatur (servituti Sedecias, ju-
 stus Domini, & anima in pec-
 Thren. c. catum prolapsa, & egressus est à
 v. 6. filia Sion omnis decor eius.

IV. Summa autem miseriarum
 amaritudo erat afflictissimo Se-
 decia, cruentum, & funestum
 spectaculum, quod paternis o-
 culis immanis Rex Babyloniae
 exhibuit in crudeli filiorum
 Ierem. c. mactatione; Et occidit Rex Na-
 buchoodonosor filios Sedecia in oculis
 39. v. 6. eius. Quis unquam funestio-
 rem vidit tragediam? quid un-
 quam lamentabilius? Dum rex
 captivus cruentam filiorum ne-
 cem propriis spectare oculis
 Filij tru- coactus, tot ipse læthales in
 cidati, corde ictus sensit, quot filio-
 rum cædes spectavit, oculorum
 solum beneficio adhuc donatus
 ut multiplicatas, in filiorum
 mactatione, mortes sustineret.
 Non parcit Sedecia, pecca-

trici anime Babylonicus infe-
 rorum tyrannus in eodem crude-
 litatis genere, in oculis capti-
 vae animæ, carissimos ejus par-
 tus, & filios trucidans. Et
 quinam hi filij, ab anima in sta-
 tu justitiæ cum dolore in lucem
 editi? cum labore nutriti? ^{Sunt bona}
 cum solitudine educati? Non ^{opera n-}
 alij planè, quàm ipsi actus vir- ^{missa &}
 tuosi, opera bona, pœnitentiæ, ^{merita.}
 misericordiæ, &c. cum magna
 nonnunquam refragantis natu-
 ræ corruptæ violentia, & cer-
 tamine peracta, quæ tamen ho-
 stis tartareus occidit: Filios
 (scribit S. Gregorius) ante in- ^{S. Greg.}
 tuentis oculos trucidat, quia sepe ^{cit. Idem}
 sic bona opera interficit, ut hæc se ^{habet pœ-}
 ammittere, ipse, qui captus est, do- ^{Dam. a-}
 lens cernat. ^{pad Corn-}

Maximam hanc Sedecia (ju-
 sto in peccatum lapsa) pœnam,
 & insupportabilè jacturam de-
 nuntiat Deus per Ezechielem: ^{Ezech. 18. 24.}
 Si averterit se iustus à iustitia sua, & ^{18. 24.}
 fecerit iniquitatem... Omnes iusti-
 tiæ eius non recordabuntur. Om-
 nes iustitiæ, quas fecerat in gratia
 existens (explicat Lyranus,) non ^{Lyranus}
 recordabuntur, ad præmiandum ^{hic.}
 æternaliter. O Damnum inex-
 plicabile! jactura inæstimabi-
 lis! ut tanto labore progeniti, ^{Non re-}
 & nutriti filij, tanto sudore, & ^{cord. absum-}
 violentiâ elicitu virtutu actus, ^{tur am-}
 & collecta merita, uno ictu ^{plime.}
 mactentur, & trucidentur:
 Omnes iustitiæ non recordabuntur.
 X 3 Quod

Magni vi-
ri miserè
lapsi.

Quod irreparabili damno suo
olim viri clarissimi & in Eccle-
sia, vitæ integritate, & libris
famosissimi experti sunt, inter
quos Origenes, Lucifer Epif-
copus, & alij rigidissimæ vitæ
Eremitæ, qui à justitia sua a-
versi, omnes filios, omnia o-
pera, laboriosos partus meri-
torum, plurimis annis cumu-
latorum, in uno ictu oculi, ma-
ctatos, & trucidatos suo dam-
no senserunt; omnes iustitiæ eius
non recordabuntur.

V. Optimè tamen annectit Ly-
ranus, si perseveraverit in malo.

Lyranus.

Quâ enim horâ, & momento
conversa fuerit ad Deum ani-
ma peccatrix, à Deo sanctifi-
cante gratia rursus donatur, &
de omnibus amissis meritis, &
bonis operibus in integrum
restituitur, adeò ut filij truci-
dati, & mortui, (vel potius
mortificati) reviviscant. Si
autem (ait Lyranus) recuperent
gratiam, vivificabuntur & sic præ-
miabuntur, non solum temporaliter,
sed etiam æternaliter.

Ea aliqua-
liter in
statu iniu-
sticiæ respi-
cit Deus.

Advertendum etiam in alle-
gato passu, quòd licet se de-
claret Deus, quòd justitiæ ejus,
qui in peccatum, & statum in-
justitiæ lapsus est, non recor-
dabuntur, ad præmiandum sci-
licet æternaliter, tamen etiam
credibile est, merita, & ope-
ra bona præterita, in statu gra-
tiæ exercita, non ita ex memo-

ria, & oculis Dei esse deleta,
quia etiam ea Deus in statu in-
justitiæ in tantum respiciat, ut
lapso peccatori cum divinæ suæ
gratiæ auxilio eò citius & effi-
caciùs subueniat, excitet, & è
tartarei hostis captivitate unà
cum amissis meritis eripiat,
haud secus, quàm olim Patriar-
cha Abraham nepotem suum
Loth cum omni substantia, &
familia, ex hostium manibus
ereptum pristina restituit li-
bertati.

Genes. c.
14. v. 16.

Neque etiam anima in pec-
catum lapsa, ideò bene operari
desistat, nam licet nihil de con-
digno, nec primam gratiam me-
reri possit, gratia sanctifican-
te, seu iustificante, privata, cum
careat dignitate, tamen de con-
gruo, & congruè se disponit,
ut eò facilius oculos misericor-
diæ in eam Deus conjiciat:
quare bene operari, nunquam
desistere debet homo, sed divi-
næ gratiæ implorare auxilium,
ut ad hostem insequendum, &
detrahenda spolia confortetur.

Disponit
bona opera
cògruè ad
gratiam.

Summè verò deploranda il-
la anima est, quæ miseriæ suæ,
& amissi thesauri & jacturæ
inæstimabilis immemor, nec
Dei auxilium implorare, nec
oblatum gratiæ auxilium ac-
ceptare sustinet: Nec virtutis
brachium (ait Gregorius) con-
tra Regem Babylonis levat: Et hoc
vel ex inordinato timore, &
pusil-

s. Greg.
cit.

pusillanimitate, aut ex stupiditate & cæcitate, qua jacturam meritorum, & gratiæ aestimare negligit: Nam quanto magis malis adheret, tanto minus intelligit bona, quæ perdit, asserit S. Gregorius.

VI. Hæc animæ excæcatio maxime etiam in Sedecia figuratur, de quo Jeremias affirmat: *Oculos quoque Sedecia eruit.* Tam altè Judæorum corda vulneravit, & ad compassionem movit hæc immanis Sedecia excæcatio, ut pro ejus memoria annum indixerit jejunium, sexto die, mensis octavi ob excæcatum Sedeciam. Advertit ergo Petrus Damianus, quòd Rex Babylon inde Sedecia oculos eruit, *quia malignus spiritus, subtrahit prius bonis operibus, post intelligentiæ lumen tollit.* Id Sedecias patitur in Reblatha, quæ interpretatur, *multa hæc; ei namque rationis lumen merito clauditur, qui sanctæ quietis rigore postposito, per negotia mundana raptatur, cum contempto uno, per multa vagus, & impatiens animus dissipatur.* Iisdem pene verbis utitur S. Gregorius, & concludit, quòd anima peccatrix in Reblatha (multa hæc) excæcatur, dum ex iniquitatis (sue multitudinis) gravatur.

Hanc cæcitatem suam anima indictis sibi jejuniis & pœnitentiæ operibus annuis, inò quotidianis deslere deberet, ex-

emplo pœnitentis Petri, qui lacrymis quotidianis ad gallitantum, præteriti delicti cæcitatem deslevit, tam copiosè & ardentè, ut quasi Sulcos genis calidæ & amaræ imprimerent lacrymæ.

Inter alias gravissimas Sedecia captivi afflictiones erat non minima, quòd ante irati, & præ furore ardentibus oculis inflammati, & spumantis Regis Babylonici conspectum adductus, acerbis & fulminantibus verbis detonantem ipsius vocem audire debuit. *Et locutus est ad eum iudicia.* Dum nempe Nabuchodonosor acriter, & justè pro meritis Sedeciam infidelitatis, & ingratiitudinis arguit, quòd scilicet Rex à se constitutus pro Joachin, fœdus secum initum violasset. Addit Lyranus, Sedeciam per Deum jurasse fidelitatem Nabuchodonosori, qui proinde pro Mathania, vocavit eum Sedeciam, id est, Justitiam Dei, ut eum nomine suo moneret de fide, & justitia, sanctè, & constanter servanda, quòdque non tantum sibi, sed etiam Deo esset injuriosus, perfidus & perjurus, si eam violaret. Hoc ergo ad literam Sedecia exprobravit Rex Babylonius, hæc sunt iudicia, quæ locutus est ad eum. Quæ perfidia, & infidelitas, Sedecia coram proceribus Babylonis

V.I.

Locutus
iudicia
Rex contra
Sedeciam.

Cornelius
hic.
Excæcatio
Sedecia.

Pet. Dam.
l. 2 Epist
4. ad Hil
de pran

Id est ani
ma.

S. Greg.
cit.

niciis in faciem exprobrata acrius utique Sedeciam uisit, quam si in frustra statim fuisset concisus.

Severa non minus, & acerbata Deus, contra animam peccatricem è corpore egredientem, loquetur iudicia, infidelitatis & ingratitude cam arguens, quòd scilicet propter illius salutem de cœlo descendens, ad eam de potestate inimici redimendam, proprium sanguinem pro pretio redemptionis effuderit, eamque inter mille electam, de fidelibus parentibus natam, sacro fonte baptismatis regeneratam, Christiano nomine insignitam, omnia cœlestium mysteriorum secreta ipsam per fidem docuerit, non eam ut mancipium, sed charissimam amicam, imò & sponfam tractans, & omni charitatis, & benevolentiae genere fovens. Uno verbo: *Quid est; quòd debui ultra facere, & non feci?* Tanta scilicet beneficia (qualia nec ipse homo sperare, aut præterdere præsumpsisset) in eam conferens.

Loquetur ergo contra perfidum Sedeciam, hominem peccatorem, iudicia iustus Judex; Nonne tantis à me cumulatus beneficiis, & in baptismo, diabolo & pompis ejus renuncians, mihi que fidelitatem jurans, perjurus contra me, diabolo, &

quod non nisi perditionem tibi aeternam condicere poterant) te junxisti? & servato tantum Christiani nominis titulo, vitam gentibus similem duxisti, nomen meum (à quo te Christianum nominasti) malà tuâ & scandalosâ vitâ blasphemans? Vade ergo maled este in ignem aeternum. Adeste Justitiæ meæ executores, tyranni Babylonici, lictores infernales, *Ligatis manibus & pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores, ibi erit fletus, & stridor dentium.*

Contra peccatorem vinculis tartareis indissolubiliter ligatū, non minus loquetur iudicia infernalis tyrannus. Quòd tu te peccator adegit vesania, quòd *Deum, qui te genuit, dircliquisti, & oblitus es Domini creatoris tui?* Imò non tantum creatoris, sed & redemptoris? Si pro me Dei Filius de cœlo descendisset, suo me sanguine redempturus, nunquid aeternum ipsi me flectere, & subjicere paratus esse debuissim? Equidem obstinatus permansi contra Deum reprobantem me, tu contra morientem pro te, ego contra Deum è regno suo dejicientem me, tu contra eum, tam affectuosè vocantem, & invitantem te. Adhæsisti mihi, & secutus es me, qui nec creavi, nec redemi te, nec ullam servitutiss

Index exprobratis ingratitude animam.

Mat. c. 22. v. 13.

Anima peccatrici

Matth. 22. v. 13.

VIII.

Eriam de mox loquitur iudicatur sua.

Deut. c. 32. v. 18.

tutis tuæ mercedem, quàm me-
am in pœnis societatem promi-
si. Ingredere in locum tene-
brarum, & miseriæ, inferna-
lis Babylonis confusionem, &
ignem, qui paratus est mihi, &
maledictis Angelis meis. Vin-
ctam ergo animam compedi-
bus ducent in fornacem arden-
tem Babylonis infernalis.

IX. Tanta fuit Sedeciæ captivi,
liberis orbat, excæcati, com-
pedibus vincti, & in carcerem
Babylonis detrusi miseriæ, ut in
parabolam, & proverbium a-
pud Judæos verteretur, ut sci-
licet malè alicui insigniter pre-
caturi, dicerent: *Contingat ti-
bi, quod contigit Sedeciæ Regi Ju-
dæ.* Vel, *Plaga Sedeciæ tangat te.*
Aut denique, *Sis frater, & socius
Sedeciæ.*

Sed. longè formidabilior est
imprecatio & maledictio, si cui
dicatur: *Plaga peccatoris tangat
te. Sis frater, & socius peccatoris.*
Que enim majus malum con-
tingere homini potest, quàm
ut hostis infernalis manum mit-

tat ad omnia desiderabilia ejus,
omnibus meritis, bonis gratiæ
& virtutum illum spolians, ut
captivus diaboli, perditis om-
nibus bonorum operum filiis,
excæcatus & vinctus compedi-
bus, tradatur in tortorum ma-
num, de qua æternum non pos-
sit surgere, nec egrediendi
spes ulla affulgeat. Hoc est
enim dicere; Plaga peccatoris
tangat te, sis frater, & socius
peccatorum.

Ne ergo in tantum miseria-
rum detrudamur barathrum, &
plaga aut maledictio Sedeciæ,
peccatoris, nos tangat, fideles
nos erga Deum & Redemptorẽ
nostrum benignissimum exhi-
beamus, promissam in sacro
fontis Baptismate fidelitatem
servemus, in quo Christiani
nomen nobis est inditum; Hanc
ergo si Deo nostro fidelitatem
servabimus, ipse non Reges
cœlestis Jerusalem constituet,
secumque in cœlis æter-
num corregnare fecit,
Amen.

